

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Avgvstini Valerii, Veronensis Episcopi, De Rhetorica
Ecclesiastica Libri III. Perqvam Ervditi**

Valiero, Agostino

Coloniae, 1582

Locus à contrario. Cap. XXXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69050](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69050)

bus & propugnaculis careat, facile in hostium potestatem venit; ita animam, quae precibus munita non sit, nullo negotio redigit diabolus in ditionem suam.

Locus à dissimili. Cap. XXXIII.

DISSIMILITVDINES pleraque explicantur in libro Prouerbiorum: Iustorum, inquit, semita, quasi lux splendens, praecedit, et crescit ad perfectam diem: via impiorum tenebrosa. Nos, qui breuitatem habemus propositam, quomodo hic locus à dissimili, possit ad usum reuocari, dicamus: Hereticorum est, ab Ecclesia sancta recedere, noua dogmata consingere, doctores scholasticos contemnere; nos catholici, Ecclesiam sequi magistram, vetustatis castissimos limites non transire, scholasticos doctores venerari debemus. Alia etiam ratione: Sapientes huius seculi plerumque ita vixerunt, ut eorum vita à preceptis, quae alios docebant, discreparet: nos qui in Christiana & caelesti philosophia versamur, demus operam oportet, ut quae docemus, exemplo & vita sanctitate comprobemus.

Locus à contrario. Cap. XXXIIII.

SEQVITVR locus à contrario, cuius magnus est usus, siue aliquid confirmare aut refellere, siue probare & illustrare Ecclesiasticus orator studeat. Quatuor sunt contrariorum genera; Aduersa, ut Ciceronis verborum, priuantia, relatiua, (hoc liceat uti vocabulo, ut facilius res explicetur) & contradicentia.

Ab Aduersis.

Ab Aduersis Ecclesiasticus orator sic poterit argumentari. Superbiam, peccatorum omnium matrem scimus

mus

mus; humilitatem igitur, fundamentum omnium virtutum, amemus. Pax cum immanissimo Turcarum tyranno neque tuta est, neque honesta; bellum igitur iustissimum, ab omnibus Christianis principibus contra communem hostem geratur. Sanctus Basilius ita eleganter loco à contrario est usus: Hac compara inter se, vt ieiunium ad Deum adducat, vt salutem delicia adimant: Quid Esau profanauit, & fratris seruum effecit? an nō esca vna, propter quam primogenita vendidit? an non Samuel, orationis & ieiunij gratia, matri donatus est? Abstinemus ab exemplis, à sacris literis sumptis, quia copia eorum obruimur, & perspicuitati studentes, clericos nolumus vel obscuritate, vel prolixitate fatigare.

A Priuantibus.

A Priuantibus hac est formula: Vt lux celestis patrie est amabilis & expetēda; ita tenebrae inferni sunt odiosae & fugiendae. Misericordes, dicit Dominus, misericordiam consecuturos: qui igitur misericordia carebunt, misericordiam nullam consequentur. Quamobrēm quodam in sermone sanctus Chrysostomus ostendit, neminem appellari posse miserum, nisi qui misericordia caret, & anima sua non est assuetus misereri.

A Relatiuis.

A Relatiuis sic ducitur argumentum: Laudandi sunt, qui discunt ea, quae ad Christianam religionem pertinent: multo magis, qui docent: quod argumentū amplificandū est hoc tempore in Ecclesia Dei, et excitandi sunt auditores ad suscipiendum laborem docendi pueros, ea quae ad sanctā Christi religionem pertinent. Hic locus explicatus

est apud Malachiam illis verbis: Filius honorat patrem,
& seruus dominū suum; si ergo pater ego sum, ubi est ho-
nor meus? & si dominus ego sum, ubi est timor meus?

A Contradicientibus.

Contradicentia, siue contradictoria, quæ Latini dis-
parata nominant, sunt affirmatio & negatio eiusdem rei
de eodem subiecto: quorum alterū ait quid, alterum ne-
gat; vt sapere, & non sapere; si hoc est, illud non est; Chri-
stum diligit, qui eius præceptis parer; qui non parer, non
diligit: qui ex Deo sunt, hoc est, qui Deum patrem agnos-
cunt, verba Dei audiunt; qui non sunt, non audiunt; fa-
bulis aut theatris libentius intersunt, quàm concionibus.

Locus ab Adiunctis. Cap. XXXV.

LOCUS verò ab Adiunctis, personarum & rerum
attributa omnia penè complectitur: sic describuntur
Adiuncta, quæ cum re sunt coniuncta, vt locus, tempus,
vestitus, comitatus, apparatus, colloquia, in incessu veloci-
tas, rubor, pallor, & cæc. quæ rem magis exprimunt, &
actiones aut meliores, aut deteriores efficiunt. Valebit
ad rem illustrandam & amplificandam hic locus pluri-
mum: verbi causa, orator reprehēdens eos, qui in Eccle-
sia ambulant, ita dicet: Quid agitis miseri? domum Dei
facitis speluncā; coram rege regū deambulatis attoniti,
quasi eum non agnoscatis, partem in aliam oculos verti-
tis; diebus Dominicis, quibus consideranda sunt innume-
rabilia, quæ accepimus, beneficia, stulti nimium nihil mi-
nus cogitatis; genio indulgetis, aleis, iocis, detractionibus,
saltationibus dies Deo dicatos cōsumitis. B. Basilius hunc
locum